

REGLUR

um tóbaksvarnir á vinnustöðum.

1. gr.

Markmið og gildissvið.

- 1.1 Markmið þessara reglna er að tryggja að starfsmenn sem ekki reykja verði ekki fyrir skaða og óþægindum af völdum tóbaksreyks á vinnustað sínum og jafnframt að veita fólki sem kemur á vinnustað vegna viðskipta eða þjónustu slíka vernd.
- 1.2 Ákvæði 2. greinar reglna þessara varða sérstaklega stofnanir og staði þar sem reykingar eru bannaðar samkvæmt 1. mgr. 10. gr. laga nr. 74/1984, sbr. lög nr. 101/1996.
- 1.3 Ákvæði 3. til 5. greinar varða sérstaklega atvinnuhúsnæði þar sem reykingar eru ekki bannaðar með öllu samkvæmt 10. grein laga nr. 74/1984, sbr. lög nr. 101/1996. Ákvæðin gilda meðal annars um þann hluta vinnustaðar sem sérstaklega er ætlaður starfsfólki á stöðum sem almenningur hefur aðgang að vegna afgreiðslu eða þjónustu og falla því undir 9. grein sömu laga.

2. gr.

Skólar og heilbrigðisstofnanir.

- 2.1 Reykingar eru með öllu óheimilar í grunnskólum, leikskólum og hvers konar dagvistum barna. Nær bannið til húss og lóðar. Einnig eru reykingar bannaðar í húsa- kynnum sem ætluð eru til félags-, íþrótt- og tómstundastarfa barna og unglinga innan 18 ára. Ekki er heimilt að hafa neins konar afdrep fyrir reykingar á þessum stöðum.
- 2.2 Reykingar eru bannaðar í framhaldsskólum og sérskólum. Með framhaldsskólum og sérskólum er átt við skóla sem þannig eru skilgreindir í lögum eða af menntamála- ráðuneytinu. Nær bannið til allra húsakynna og lóða á vegum skólanna. Ekki er heimilt að hafa neins konar afdrep fyrir reykingar í þessum skólum.
- 2.3 Reykingar eru með öllu bannaðar á heilsugæslustöðvum. Nær bannið til allra húsa- kynna stöðvanna og skal ekki reykta á svölum og ekki í eða við anddyri. Ekki er heimilt að hafa neins konar afdrep fyrir reykingar á heilsugæslustöðvum. Sama gildir um lækna- stofur, tannlækna- stofur, sjúkrahús- stofur og aðra staði sem veita heil- brigðisþjónustu.
- 2.4 Reykingar eru bannaðar á hjúkrunar- og dvalarheimilum. Nær bannið til allra húsa- kynna þeirra og skal ekki reykta á svölum og ekki í eða við anddyri. Vistmönnum er þó heimilt að reykja í herbergjum sínum og leyfa þar reykingar, öðrum en starfs- mönnum.
- 2.5 Reykingar eru bannaðar á sjúkrahúsum. Nær bannið til allra húsakynna sjúkrahúsanna og skal ekki reykta á svölum og ekki í eða við anddyri. Ekki er heimilt að hafa neins konar afdrep fyrir reykingar starfsmanna, en heimilt er að leyfa sjúklingum að reykja í vissum tilvikum í sérstöku vel loftræstu afdrepi, sem til þess er ætlað. Séu reyk- ingaafdrepi fyrir sjúklinga á sjúkrahúsum er starfsfólki óheimilt að reykja þar.

3. gr.

Staðir sem almenningur hefur aðgang að vegna afgreiðslu eða þjónustu.

- 3.1 Í þeim hluta af húsnæði stofnana, fyrirtækja og annarra þar sem almenningur leitar aðgangs vegna afgreiðslu eða þjónustu eru reykingar öllum óheimilar. Undir þetta falla meðal annars afgreiðslusvæði, forstofur, gangar, biðstofur, snyrtiherbergi og hvers konar áhorfendaskvæði.
- 3.2 Um þann hluta atvinnuhúsnæðis samkvæmt grein 3.1 sem eingöngu er ætlaður starfsmönnum á þessum stöðum gilda ákvæði 4. og 5. greinar. Þess skal þó gætt að reykur berist ekki inn á þau svæði er ætluð eru viðskiptavinum eða þjónustuþegum.

4. gr.

Annað atvinnuhúsnæði.

- 4.1 Í vinnurými eru tóbaksreykingar óheimilar, sbr. þó grein 4.2.
- 4.2 Sé starfsmaður einn um vinnurými sem tengist öðru vinnurými einungis með lokanlegum dyrum, og sinni hann ekki afgreiðslu eða þjónustu, sbr. grein 3.1, getur atvinnurekandi/forstöðumaður á vinnustaðnum heimilað honum að reykja í vinnurýminu meðan hann er þar einn. Vinni tveir eða fleiri í sama rými má með sömu skilyrðum heimila þeim að reykja þar, séu þeir báðir/allir reykingamenn og samþykki hver og einn þeirra þá tilhögun. Starfsmaður getur ávallt afturkallað samþykki sitt og það fellur sjálfkrafa úr gildi hætti starfsmaður að reykja. Óheimilt er að nýta vinnurými sem reykingaafdrepp skv. grein 4.11 enda þótt reykingar séu leyfðar þeim sem þar vinna.
- 4.3 Ekki skal leyft að reykja í vinnurými sé ekki unnt að koma í veg fyrir að reykloft berist þaðan til annarra svæða á vinnustað, þ.m.t. með loftræstikerfi. Ef efni sem geta verið krabbameinsvaldandi, önnur en tóbaksreykur, eru í andrúmslofti í vinnurými (sem gufa, reykur, ryk eða smásæir dropar), skal heldur ekki leyft að reykja þar.
- 4.4 Ákvæði greina 4.1 til 4.3 gilda um bifreiðir fyrirtækja og stofnana.
- 4.5 Í kaffi- og matstofum eru reykingar óheimilar.
- 4.6 Á fundum sem haldnir eru á vinnustað er óheimilt að reykja. Tekur það bæði til starfsmanna á vinnustaðnum og annarra sem fundinn kunna að sækja.
- 4.7 Í forstofum, göngum og lyftum eru tóbaksreykingar óheimilar.
- 4.8 Óheimilt er að reykja í búnings- og fataherbergjum, snyrtiherbergjum og salernum.
- 4.9 Ákvæði greina 4.1 til 4.8 gilda um vinnuskúra, tjöld og annað færanlegt húsrými á vegum fyrirtækja og stofnana.
- 4.10 Ef starfsmenn sofa í svefnskálum, tjöldum eða annars konar búðum sem tilheyra vinnustað eru reykingar óheimilar í svefnrými sem tveir eða fleiri eru saman um. Í öðru sameiginlegu rými eru reykingar óheimilar ef einhver starfsmaður sem það notar hefur á móti því að þar sé reykt.
- 4.11 Heimilt er að hafa afdrepp fyrir reykingar á vinnustað. Skal það vel loftræst og þannig fyrir komið að tóbaksreykur berist ekki til annarra svæða á vinnustaðnum. Einnig skal þess gætt að tóbaksreykur berist ekki inn í vistarverur fólks í nærliggjandi húsnæði vegna fyrirkomulags loftræstingar, sbr. byggingareglugerð og heilbrigðisreglugerð.
- 4.12 Atvinnurekandi/forstöðumanni er heimilt að takmarka reykingar starfsmanna í húsnæði og á lóð meira en fram kemur í greinum 4.1 til 4.10, þar með talið að banna þær með öllu.
- 4.13 Á veitingastöðum og skemmtistöðum sem eru að öllu leyti eða hluta til undanþegnir reykingabanni skv. 9. gr. laga nr. 74/1984 sbr. lög nr. 101/1996, skulu reglur þessar gilda um allt húsnæði sem starfsmenn hafa einir aðgang að.
- 4.14 Í opinberum stofnunum, öðrum en þeim sem falla undir ákvæði greina 2.1 til 2.4, skulu forstöðumenn gera áætlun um bann við reykingum innan viðkomandi stofnunar

fyrir árslok árið 2000 í samráði við starfsfólk. Skal þá vera búið að takmarka reykingar í þeim öllum, jafnt stofnunum ríkis og sveitarfélaga, við sérstök afdrepp sem ætluð eru fyrir reykingar, eða banna þær með öllu. Einnig er forstöðumanni opinberrar stofnunar heimilt að takmarka eða banna reykingar á lóð stofnunar. Þar til þetta hefur verið gert gilda ákvæði 4.1 til 4.12 um þessar stofnanir.

- 4.15 Ákvæði 4. greinar gilda hvorki um atvinnustarfsemi fólks á einkaheimili né heldur í einkabifreið, enda um að ræða húsnæði eða bifreið sem nýtt er einvörðungu af einstaklingum í sömu fjölskyldu eða öðrum á heimili hennar. Eftir sem áður gilda ákvæði 2. og 3. greinar um þessa staði.

5. gr.

Loftræsting.

- 5.1 Þar sem tóbaksreykingar eru leyfðar skal vera fullnægjandi loftræsting að mati eftirlitsaðila.

6. gr.

Ágreiningur, eftirlit og viðurlög.

- 6.1 Ágreining, sem upp kann að koma um framkvæmd 2. til 4. greinar skal leitast við að leysa innan vinnustaðanna sjálfra í öryggisnefnd eða með viðræðum vinnuveitenda, yfirmanna og þeirra starfsmanna sem í hlut eiga.
- 6.2 Telji starfsmaður reglur þessar brotnar og náist ekki að leysa ágreining sbr. grein 6.1 getur viðkomandi kært það til öryggistrúnaðarmanns eða öryggisnefndar á viðkomandi vinnustað. Sætti starfsmaður sig ekki við úrlausn getur hann skotið málinu til Vinnueftirlits ríkisins eða heilbrigðiseftirlits eftir því sem við á.
- 6.3 Vinnueftirlit ríkisins annast eftirlit með framkvæmd reglna þessara. Vinnueftirlit ríkisins og Hollustuvernd ríkisins geta þó gert með sér samkomulag um það að heilbrigðiseftirlit sveitarfélaga annist eftirlitið á tilteknum vinnustöðum, að höfðu samráði við heilbrigðisnefndir.
- 6.4 Um brot á reglum þessum fer skv. lögum nr. 74/1984 um tóbaksvarnir sbr. lög nr. 101/1996 og, eftir því sem við á, ákvæðum 99. gr. laga nr. 46/1980 um aðbúnað, hollustuhætti og öryggi á vinnustöðum og ákvæðum VI. kafla laga nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir.

7. gr.

Gildistaka.

- 7.1 Reglur þessar eru settar samkvæmt 12. og 16. gr. laga nr. 74/1984 um tóbaksvarnir með síðari breytingum, sbr. lög nr. 101/1996, og samkvæmt lögum nr. 52/1988 um eiturefni og hættuleg efni, að höfðu samráði við Vinnueftirlit ríkisins. Að því leyti sem reglur þessar heimila að reykt sé á vinnustað víkja þær fyrir öðrum reglum og lögum sem banna reykingar vegna hreinlætis eða öryggis svo sem vegna framleiðslu matvæla, eldhættu eða öryggis í flugi. Sérstakar reglur gilda um reykingar í skipum.
- 7.2 Reglur þessar öðlast gildi 15. júní 1999. Jafnframt falla úr gildi reglur nr. 487 frá 24. desember 1985.

Heilbrigðis- og tryggingamálaráðuneytinu, 2. febrúar 1999.

Ingibjörg Pálmadóttir.

Davíð Á. Gunnarsson.